

SOSIAALITAITO

SOCIALKOMPETENS

Toimintasuunnitelma 2013–2014

Sosiaalitalo Oy – Socialkompetens Ab
Seutulantie 3-5 A
04400 Järvenpää
Y-tunnus 1765926-6

Esipuhe

Sosiaalitaidon toiminnan linjauksia ja toimintasuunnitelma vuosille 2013–2014 on työstetty yhdessä alueen sosiaali- ja terveydenhuollon johtavien viranhaltijoiden, oppilaitosten edustajien (Sosiaalitaidon hallitus) ja Sosiaalitaidon henkilöstön kanssa. Työskentelyn perustana on ollut Sosiaalitaidon toiminnan arvioinnin tuloksista tehdyt johtopäätökset (syksy 2011) ja kokemukset meneillään olevasta toiminnasta. Toimintojen linjaukset ovat Sosiaalitaidon alueen kuntien yhteinen tahtotila toiminnan peruslogiikasta, perustehtävästä, rooleista ja kehittämisen sisällöistä. Toimintasuunnitelmaa ovat käsitelleet myös Kuuma kuntien sosiaalipalvelujen ja varhaiskasvattajien kehittämissuunnitelmat sekä Länsi-Uusimaan sosiaali- ja terveysjohton sekä asiantuntijoiden verkosto.

Suurin sosiaalialan kehittämisen sisällöllinen haaste nousee ikäihmisten palvelujen kokonaisuudesta. Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy on edelleen merkittävä kehittämisen kohde. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen ja aikuissosiaalityön kehittämisen kohteiden yhteinen työstäminen on seuraavien vuosien aikana toteutettava kokonaisuus. Sosiaalialan tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin liittyvä kehittämissuunnitelma on valtakunnallisesti laaja kokonaisuus, jossa Sosiaalitaito on mukana. Palvelujen kustannusten ja vaikuttavuuden mekanismeihin sekä laatuun liittyvät teemat kulkevat läpäisyperiaatteena kaikessa kehittämissuunnitelmassa.

Sosiaalihuollon palvelut on vahvasti lainsäädännöllä säädelty ja ohjattu. Tästä huolimatta lähivuosien aikana kehittämissuunnitelman tulee tukea kaikkea sellaista toimintaa, joka varmistaa joustavat, hallinnollisesti keveät, vaikuttavat sekä optimaalisen kustannus – laatusuhteen omaavat palvelut kuntalaisille. Palvelujen ja palveluissa käytettävien menetelmien tulee perustua tutkittuun tietoon ja toteutua eettisesti oikein. Koko sosiaalialaa koskeva haaste on se, miten palvelujen käyttäjät voivat olla tasavertaisina toimijoina sekä omassa asiassaan että laajemmin palvelujen suunnittelu- ja kehittämissuunnitelmassa. Kaikki tämä edellyttää koko sosiaalihuollon henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistamista.

Sosiaalitaito osallistuu ajankohtaisista teemoista käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun mm. palvelumuotoilu, konseptointi, tuotteistus, prosessikuvaukset ja välittää näistä tietoa sekä mahdollisia uusia päänavauksia alueen asiantuntijoille.

Vuoteen 2014 toimintaa sävyttää meneillään oleva laaja sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön uudistaminen. Tässä yhteydessä säädellään alan tutkimus- ja kehittämissuunnitelman reunaehdot.

Sosiaalitaidon toimintaa ohjaavat linjaukset on kirjattu joustavasti, jotta toiminta voidaan kohdentaa muutosten asettamia haasteita vastaaviksi. Keskeinen osa Sosiaalitaidon toimintaa on meneillään olevan kehittämissuunnitelman jatkaminen ja Kansallisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissuunnitelman Kasteen alueellinen toimeenpano. Sosiaalitaidon toiminnan sisällöt ovat kokonaisuudessaan kuntien asiantuntijoiden määrittelemiä.

24.5.2012

Sosiaalitaito Oy – Socialkompetens Ab:n hallitus

Tiivistelmä

Vuosien 2013 – 2014 aikana Sosiaalitaidon toiminta toteutuu seuraavasti:

Kehittämistoiminta

Sosiaalitaito hallinnoi ja koordinoi seuraavaa kehittämistoimintaa:

- Lapsen ääni II: Sosiaalipalvelujen talous ja kustannusvaikuttavuus 2011 - 2013
- Ikäihmisten palvelujen seudullinen kehittäminen
- Kaste –ohjelman (2011-2014) alueellinen toimeenpano Etelä-Suomen alueen toimeenpano-ohjelmassa (5/2012) määritellyn mukaisesti
- Kaste –ohjelmaan sisältyvien Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien hankekonaisuuksien suunnitteluun ja valmisteluun osallistuminen
- Sosiaaliasiamiestoiminta yhdeksän kunnan alueella

Sidosryhmien kehittämishankkeet mm.

Sosiaalitaito osallistuu seuraavien hankkeiden toteutukseen asiantuntijana ja osatoiteuttajana:

- Haasteena hyvinvointi ja terveyserot (2011–2013 / hallinnoijana Espoo); seuranta ja raportointi, IVA (ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi)
- osallistuminen muihin toiminta-alueiden hankkeisiin asiantuntijana (ohjausryhmät)

Tiedon hallinta, tietoperustan vahvistaminen ja osaamisen lisääminen

- tuotetaan hyvinvointitietoa osallistavasti: nelivuotiaiden lasten kokemuksia päivähoidosta ja arjesta, viidesluokkalaisten lasten kokemukset omasta hyvinvoinnista (toteutetaan 2014)
- jatketaan ja laajennetaan tiedonhallintaan liittyvää kehittämistyötä sekä luodaan tiivis yhteys Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen Oper-yksikön toteuttamaan valtakunnalliseen kehittämistyöhön
- toteutetaan vuosittain ikäihmisten palvelujen tila ja lastensuojelun tilaselvitykset
- suunnitellaan ja toteutetaan selvitys päihde- ja mielenterveyspalveluista
- suunnitellaan ja toteutetaan kuntien kanssa yhdessä sosiaalialan ajankohtaisseminaareja ja koulutuksia (lasten, nuorten ja perheiden palvelut, ikäihmisten palvelut, sosiaalihuollon uudistuva lainsäädäntö jne.)
- kehitetään edelleen palveluiden vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointia (tuotteistus, prosessikuvaukset)
- jatketaan kehittämistoiminnan vaikuttavuuden arvioinnin kehittämistä
- lisätään kehittämishenkilöstön osaamista ja tuetaan kehittämistoimintaa erikseen sovittavalla tavalla

- toimitaan aktiivisesti tutkimuksen ja kehittämisen valtakunnallisissa ja paikallisissa verkostoissa: tutkimuslaitokset ja korkeakoulut (mm. Helsingin, Jyväskylän, Lapin ja Itä-Suomen yliopistot sekä DIAK- ja Laurea ammattikorkeakoulut), muut sosiaali-alan osaamiskeskukset ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL (Oper –yksikkö, LaNuPe, muut tulosalueet) kanssa

Vaikuttaminen ja muu yhteistyö:

- oppilaitosverkosto (Diakonia-ammattikorkeakoulu / Laurea-ammattikorkeakoulu: aluetyö, hankeyhteistyö ja kehittäjäverkostot, ylempien ammattikorkeakoulututkintojen ohjausryhmä-, opetussuunnitelma- ja arviointityö, Seurakuntaopisto: työelämän neuvottelukunta)
- osallistutaan alueellisten ja valtakunnallisten asiantuntijaelinten työskentelyyn
- osallistuminen prosesseihin, jotka tähtäävät sosiaalihuollon (erityisesti sosiaalityö, lastentarhanopettajat jne.) henkilöstön koulutuksen aloituspaikkojen lisäämiseen sekä muun koulutuksen kehittämiseen
- osallistuminen alueelliseen yhteistyöhön: sosiaali- ja terveysjohto mm. Kuuma-kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta, seudulliset substanssikohtaiset ryhmät (mm. Kuuma-kunnat: varhaiskasvatus, lapset ja perheet, sosiaalipalvelut, sosiaali- ja terveydenhuollon talous, vanhuspalvelut), Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja terveysjohto, substanssiverkostot
- verkostojen ylläpito ja yhteistyön koordinointi:
 - sosiaali- ja terveysjohto ja asiantuntijat: Raaseporin ja Hangon kaupungit, LOST – sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alue, Karviainen-perusturvakuntayhtymä, Kirkkonummen kunta (koordinointi)
 - Keski-Uudenmaan aikuissosiaalityön asiantuntijaverkosto (asiantuntijasihteeri)
 - Keski-Uudenmaan lastensuojelun johtavat sosiaalityöntekijät (asiantuntijasihteeri)
 - osallisuusosaajien verkosto (koordinointi)

Sisällys

Esipuhe	2
Tiivistelmä	3
1 Sosiaalitaidon toiminnan lähtökohdat vuodelle 2013	6
2 Sosiaalitaidon toiminnan perusta	8
3 Sosiaalitaidon tavoitteet ja toiminta-idea	9
4 Sosiaalitaidon toiminnan sisällöt	10
5 Talous ja henkilöstö	16
6 Viestintä	17
7 Toiminnan arviointi ja kehittäminen	18
Liitteet	19

1 Sosiaalitaidon toiminnan lähtökohdat vuodelle 2013

Sosiaalitaidon alueella elintaso on valtakunnallisesti tarkastellen hyvä, mutta väestön hyvinvoinnin polarisaatio ja joidenkin ryhmien (esim. pitkäaikaistyöttömät, asunnottomat, päihdeongelmaiset, syrjäytyneet nuoret, maahanmuuttajat) kasautunut huono-osaisuus tuovat sosiaalipalvelujen järjestämiseen ja kohdentamiseen suuria haasteita. Lapsiperheiden ja lasten suuri osuus väestöstä sekä alueen kaksikielisyys (10,2 %) vaikuttavat myös palveluiden järjestämiseen. Muita kieliä äidinkielenään puhuvia on alueella noin 3 %. Lisäksi ikääntyneiden (yli 65-vuotiaat) määrä kasvaa ja vanhustenhuollon palveluiden rakenteet ja lainsäädäntö uudistuvat. Ikääntyneiden osuus väestöstä on lähes 14 %. Noin joka viides asukas on 65-vuotias tai vanhempi Hangossa, Karkkilassa ja Raaseporissa. Ikääntyvien palvelujen kehittämisen haasteisiin tulee tarttua mahdollisimman nopeasti.

Lähivuosina henkilöstön saatavuuteen ja osaamisen vahvistamiseen liittyy alan yleiset ongelmat.

Edelleen avoinna on se, miten sosiaalialan osaamiskeskuksen toiminta sijoittuu sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja sen tutkimus- ja kehittämistoimintaa säätelevissä lainsäädäntöuudistuksissa¹ ja millaisin mekanismein sosiaalialan toiminnan rahoitus turvataan. Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissuunnitelma Kaste (2012 - 2014) toimeenpanoaineen asettaa toiminnallisia haasteita. Kaste -ohjelman hankekokonaisuudet ovat sekä sisällöllisesti että maantieteellisesti laajoja, jolloin luonnollisten toiminta-alueiden ylittävät yhteistyörakenteet lisäävät hankkeiden hallintoa ja erilaisia yhteistyörakenteita. Toteutuvien kehittämissuunnitelmien hallinto-, johto- ja ohjausrakenteiden ja alueellisen toiminnan yhteensovittaminen tarkoituksenmukaisella tavalla on kuitenkin erittäin tärkeää.

Toimintasuunnitelman 2013–2014 osalta tehtävät keskeiset ratkaisut liittyvät olennaisesti alueen toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin² sekä valtakunnalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämistoiminnan organisointiin.

Nyt työstettävän toimintasuunnitelman voimassaolon aikana ratkaistavia kysymyksiä ovat:

- Ikäihmisten palvelujen kokonaisuus (palvelujen rakenteet, toimintatavat, tiedonhallinta, henkilöstön osaamisen vahvistaminen, henkilöstön saatavuus)
- Tiedolla johtaminen (tiedonhallinta, tieto ja johtamisen tuki: ajantasainen ja oikea tieto suunnittelun ja kehittämisen pohjana, asiakastyön dokumentointi, tilastointi ja raportointi, toimivat tietojärjestelmät, osaaminen)

¹ mm. Sosiaalihuoltolaki (valmisteilla), Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta, järjestämisestä ja valvonnasta (valmisteilla), nk. Ikälaki

² Kuntarakenteen uudistaminen

- Palvelujen vaikuttavuus, laatu – kustannussuhde, informaatioteknologian hyödyntäminen palveluissa
- Syrjäytymisen ehkäisy (erityisesti nuoret, varattomat lapsiperheet, pitkäaikaisyöttömät)
- Asiakkaiden osallisuuden mahdollistaminen sekä omassa asiassa että palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä
- Miten sosiaali- ja perusterveydenhuollon tiivistyviin yhteistyötarpeisiin (sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen eheys) pystytään vastaamaan
- Miten taataan vahva ammatillinen sosiaalialan osaaminen uudistuvissa kunta- ja palvelurakenteissa
- Miten ratkaistaan valtakunnallisesta tutkimus- ja kehittämistoiminnan uudistamisesta nousevat alueelliset haasteet
- Miten pystymme vahvistamaan Sosiaalitaidon toiminnan tuotosten hyödyntämisen kunnissa
- Laajojen lainsäädäntöuudistusten toimeenpano ja niiden vaikutukset sosiaali- huollon palveluihin

2 Sosiaalitaidon toiminnan perusta

Sosiaalitaidon toiminnan perustana on yhteistyö kuntien asiantuntijoiden kanssa ja sisältöjen valikoituminen paitsi kuntien tarpeista myös ajankohtaisten yhteiskunnallisten ilmiöiden ennakkoinnista ja tunnistamisesta. Sosiaalitaidon henkilöstö osallistuu kuntien asiantuntijoiden yhteistyöhön³, jonka tuloksena keskeisimmät sisällölliset teemat ovat välittyneet Sosiaalitaidon toiminnan sisällöiksi. Kehittämistoiminnan tulee perustua tutkittuun tietoon ja sen tulee olla uudenlaisia lähestymistapoja ja ratkaisuja etsivää. Tämän vuoksi Sosiaalitaito ylläpitää kiinteää yhteyttä tutkimus- ja oppilaitoksiin sekä järjestöihin.

Sosiaalitaidon vahvuuksina ovat oman toiminnan joustavat rakenteet ja hallittavissa oleva toiminta-alue. Sosiaalitaidon menestys edellyttää myös hyviä suhteita sosiaalialan osaamiskeskuksen kannalta keskeisiin sidosryhmiin kuten Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Sosiaali- ja terveysministeriö, aluehallintovirasto, tutkimus- ja oppilaitokset sekä valtakunnalliset järjestöt.

³ Kuuma kuntien sosiaali- ja terveysjohdon neuvottelukunta ja palvelukohtaiset kehittämissuoritukset, Länsi- ja Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveysjohto ja asiantuntijat, kehittämissuoritukset

3 Sosiaalitaidon tavoitteet ja toiminta-idea

Edistämme kumppanuutta ja luomme uutta

Sosiaalitaidon toiminnassa sisällöllinen tehtäväalue on laaja. Vaikka Sosiaalitaidon toiminta kohdistuu erityisesti sosiaalialaan, yhteistyötä tehdään mm. terveys-, opetus- ja nuorisotoimen sekä työ- ja elinkeinohallinnon kanssa. Sosiaalisen näkökulman näkyvillä pitäminen on tärkeää kaikessa toiminnassa.

Sosiaalialan kehittäminen, tietoperustan vahvistaminen kehittämistyön tueksi, ammatillisen osaamisen vahvistaminen ovat toisiinsa sidoksissa olevia prosesseja. Sosiaalitaidon kehittämistyössä ja ammatillisen osaamisen vahvistamisessa kulkee läpäisevänä tutkimuksen, kehittämisen ja koulutuksen yhdistäminen. Toiminta perustuu tutkimuksellisen tiedon, kehittämisen ja työelämän väliseen vuoropuheluun.

Sosiaalitaidon toiminta pohjaa kuntakohtaisiin ja alueellisiin tarpeisiin ja sektorirajat ylittävään pitkäjänteiseen yhteistyöhön. Pohjana tälle työlle on alueellinen strateginen työ⁴. Sosiaalitaidon kehittämistyö toteuttaa alueellaan myös valtakunnallisia strategisia tai ohjelmallisia linjauksia. Näistä keskeisin on KASTE -ohjelman alueellinen toimeenpano ja uudistuvan lainsäädännön linjaukset.

Sosiaalitaidon kehittämistyössä on mukana myös sosiaalialan johtamiseen ja henkilöstöön liittyvät kysymykset (mm. osaaminen, henkilöstön saatavuuden turvaaminen, tehtävärakenteiden ja toimintatapojen kehittäminen ja uudet ammatilliset roolit työssä). Sosiaalitaito varmistaa toiminnallaan, että toiminta-alueen kunnat ovat aktiivisesti osallisia valtakunnallisessa kehittämistyössä.

Sosiaalitaidon toimintaa ohjaavia periaatteita ovat:

- sosiaalisen näkökulman näkyvillä pitäminen on tärkeää kaikessa toiminnassa
- toiminta on kuntien tarpeista syntyvää ja pyrkii konkreettisiin parannuksiin
- toiminta ei kuulu muiden seudun tai alueen toimijoiden perustehtäviin
- toiminta kohdentuu yksittäistä kuntaa tai palvelua laajempiin kokonaisuuksiin
- toiminnassa yhdistyvät kehittämistyötä tukevan tutkimuksen, arvioinnin ja koulutuksen näkökulmat
- toiminta on monitoimijaista ja monisektorista
- toiminnan lähtökohtana on sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annettu laki ja asetus

⁴ mm. Kuuma-strategia, Metropolialueen ohjelmatyö, kaksipuolaisen seutuhallinnon suunnittelun päänavaukset, maakunta- ja seutustrategiat, kuntakohtainen strategiatyö, substanssikohtaiset strategiat ja ohjelmat

4 Sosiaalitaidon toiminnan sisällöt

Sosiaalitaidon toimintaa arvioitiin syksyllä 2011 toimijaverkostolle ja sidosryhmille tehdyssä kyselyssä. Arviointiin vastanneiden näkemyksen mukaan (% erittäin tärkeä tai tärkeä kokonaisuus) toiminnan tulevaisuuden painopisteiden tulisi olla:

1. **Kehittämistyö ja hanketyö** (74 %) sisältävät hankkeiden suunnittelua, suunnitteluprosessin koordinoitua, rahoitusmekanismeihin liittyvää valmistelua sekä asiantuntijatukea kuntien suunnitteluun
2. **Tiedolla johtaminen: tiedon tuotanto** (55 %) sosiaalialan suunnittelun, kehittämisen ja päätöksenteon tueksi
3. **Vaikuttaminen** (47 %) sisältää osallistumisen alan keskeiseen valtakunnalliseen kehittämistyöhön, lainsäädäntö- ja ohjelmatyöhön sekä tiedon välittämisen valtakunnallisista päänavauksista kunnille että tiedon välittämisen kunnilta valtakunnan tason prosesseihin.
4. **Uuden tutkimustiedon välittäminen** (35 %) kuntien asiantuntijoiden käyttöön
5. Sosiaali- ja terveysjohdon (27 %) ja työntekijöiden (25 %) **verkostoiminen**
6. **Kehittämistyön osaamisen vahvistaminen** (18 %)

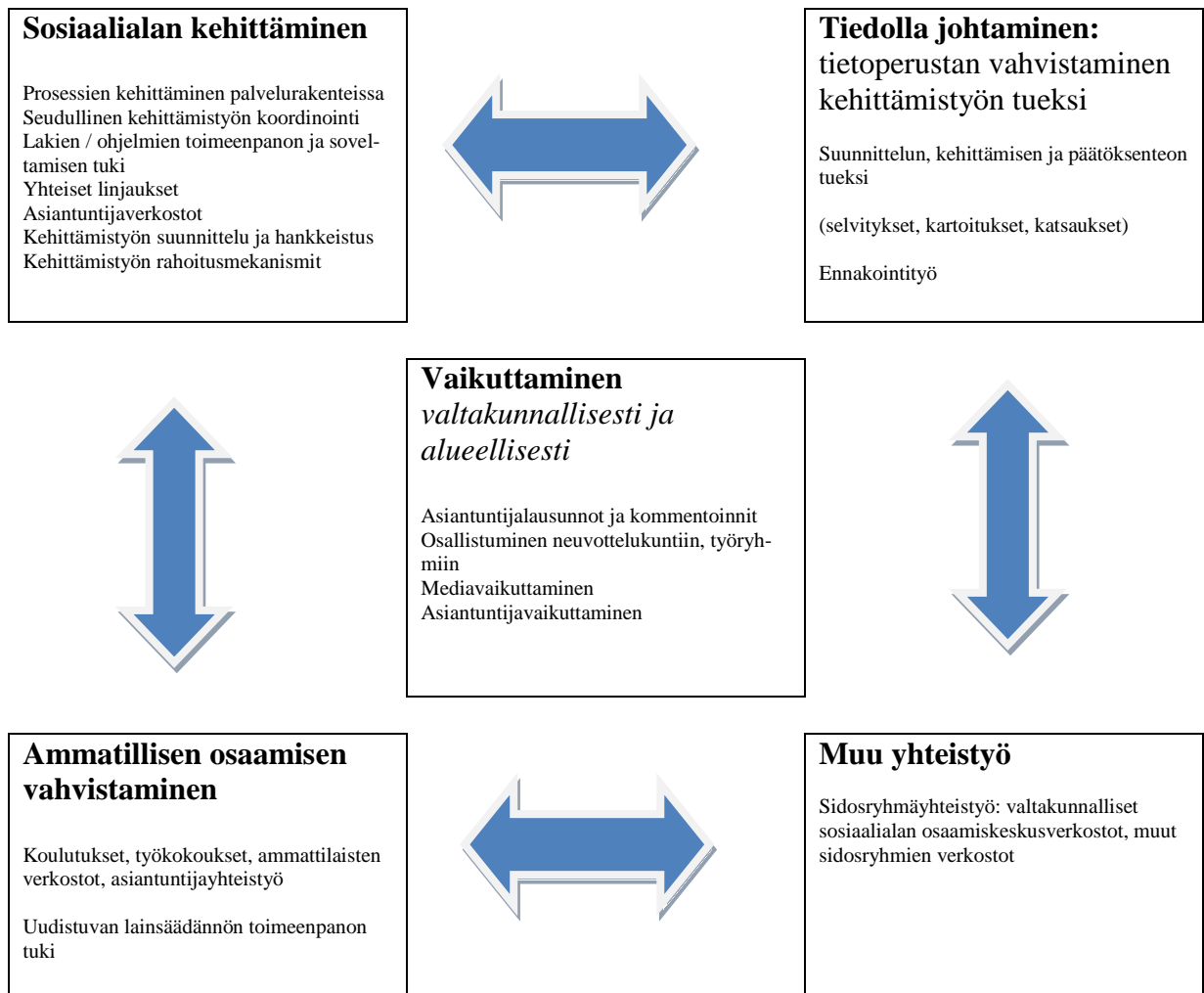
Tulosten mukaan Sosiaalitaidon toiminnan peruslinjaukset näyttäisivät olleen yhteistyökumppaneidemme näkemyksen mukaisia ja näiden linjausten pohjalle on rakennettu Sosiaalitaidon toimintasuunnitelma vuosille 2013 - 2014.

Vastaajien mukaan tulevaisuudessa keskeistä Sosiaalitaidon toiminnassa on myös

- Yhteistyö terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämistoiminnan kanssa
- Tuotosten hyödynnettävyyden parantaminen kunnissa
- Tiivis yhteistyö kuntien kanssa edelleen
- Tiivis yhteistyö tutkimus- ja oppilaitosten kanssa

Sosiaalitaidon toiminta muodostuu viidestä tehtävästä, joiden sisällöt ja toteutus ovat joiltain osin sidoksissa toisiinsa. Siten tehtäviä ei kaikin osin voi erottaa toisistaan. Tehtävien operationalisointi toimeksiannoiksi tapahtuu tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa ja täydentyy prosessien edetessä. Tämän lisäksi esim. Kaste –ohjelmassa kunnille myönnettävien valtionavustusten mekanismit ohjaavat Sosiaalitaidon toimintojen sisältöä.

Sosiaalitalouden toiminta kohdentuu kuntien **kehittämistyön ja siihen liittyvän tietoperustan vahvistamiseen ja ammatillisen osaamisen vahvistamiseen**. Tämän lisäksi Sosiaalitalous toimii alalla **vaikuttajana** sekä **asiantuntijana**.

Sosiaalialan kehittämistyö ja sen organisointi

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Sosiaalialan kehittämistyö ja sen organisointi</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Kehittämistyön suunnittelutyöryhmät, ammattilaisten verkostot, oppilaitosverkostot, eri palvelualueiden sisältötyöryhmät, sosiaali- ja terveysjohdon kanssa tehtävä yhteistyö, yhteistyö palvelujen tuottajien ja järjestöjen kanssa</p> <p>Tulos: Seuduilla tapahtuva kehittämistyö, jonka seurauksena sosiaali- ja siihen läheisesti liittyvät terveyspalvelut järjestetään tarkoituksenmukaisesti (rakenne, toimintatavat, vaikuttavuus, laatu - kustannussuhde).</p> <p>Toiminta on vaikuttavaa ja taloudellista.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osallistutaan kuntien näkökulmasta keskeisiin foorumeihin (hanketyö, asiantuntijatyöryhmät) ▪ verkostojen luominen ja kokoaminen ▪ tutkimus- ja oppilaitosverkostojen ylläpitäminen (mm. Terveystien ja hyvinvoinnin laitos, korkeakoulut, II-aste, valtakunnalliset järjestöt) ▪ hankesuunnittelu ja hankkeiden kokoaminen, käynnistäminen ▪ henkilöstöryhmien ja verkostojen ylläpito (eri substanssi- ja ammattiryhmiä) ▪ toteutetaan yhteistyössä sosiaalialan ajankohtaisseminaarit ▪ lainsäädännön toimeenpanon tuki <p>Mm. palvelujen rakenteiden ja prosessien kehittäminen, toimintatapojen kehittäminen, tiedonhallinta, vaikuttavuus, ohjauksen ja johtamisen kehittäminen, henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvoinnin tukeminen.</p>
<p>Verkostot</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimintansa käynnistäneet kehittämisverkostot: ylläpito, vahvistaminen ja suunnitelmallisuuden lisääminen • järjestöyhteistyön vahvistaminen erityisesti hanketoiminnassa <p>Hanketoiminta, kehittämistyö, muu yhteistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • seudulliset lapsi- ja perhepalvelut: kehittämishankkeet • seudullinen aikuissosiaalityön kehittäminen • vammaispalvelujen seudullinen kehittäminen • sosiaaliasiamiestoiminta seudullisena • Kaste-ohjelma: Lapsen ääni, Ikäihmisten palvelujen kehittäminen • mielenterveys- ja päihdepalvelut: seudullisen kehittämistyön suunnittelu • Kaste –ohjemaan sisältyvät alueen kehittämishankkeet: kehittämistoiminnan tuki, arviointi sovitusti 	

Tiedolla johtaminen:

tietoperustan vahvistaminen kehittämisen tueksi

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Tiedolla johtaminen</p> <p>Tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön tueksi</p> <p>Tiedon tuottaminen, kokoaminen ja jalostaminen: selvitykset, kartoitukset, vaikuttavuuden arviointi, ennakoiva arviointi, julkaisut</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Tulos: toteutettava kehittämistyö perustuu tutkittuun tietoon sekä tuottaa uutta alueellista tietoa hyvinvointistrategiseen työhön ja kehittämistyön, päätöksenteon ja suunnittelun tueksi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ selvitykset, kartoitukset: Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien ja seutujen käyttöön • oppilaitos- ja tutkimusyhteistyö (korkeakoulut): opinnäytetyöt ja harjoittelujaksot • Vaikuttavuuden arviointi: <ul style="list-style-type: none"> - asiantuntijarooli kunnan palveluiden tuottamisen tapojen ja palveluiden kohdentamisen arvioinnissa: prosessikuvaukset, tuotteistaminen - kehittämistyön vaikuttavuuden arviointi - hankkeiden itsearviointi - • tutkiva ja arvioiva työote: toteutetaan sekä omassa toiminnassa että kuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä <p>mm. Omat selvitykset ja kartoitukset</p> <p>Tutkimusyhteistyö: korkeakouluyhteistyö, II-asteen oppilaitosyhteistyö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos</p>
<p>Selvitykset ja kartoitukset:</p> <p>Palvelujen yhteiset tietomäärittelyt Tiedonhallinnan kehittäminen, tieto johtamisen tukena (yhteistyö THL/Oper) Lastensuojelun tila Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 2012, 2013 Ikäihmisten palvelujen tila Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 2012, 2013 Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tila 2011, 2012, 2013 Nelivuotiaiden lasten kokema hyvinvointi kotona ja päivähoidossa 2014 Viidesluokkalaisten lasten kokema hyvinvointi 2014</p> <p>Tietoperustan vahvistaminen ja ammatillisen osaamisen lisääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • itsearviointimallin käyttö pääosassa hankkeita • kehittämistyön vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen • Kokemuksista hyvinvointia -selvitys <p>Henkilöstön osaamisen lisääminen ja kehittämistoiminnan tukeminen: koulutus, konsultatiivinen ja työnohjauksellinen tuki kehittämistyöntekijöille</p>	

Ammatillisen osaamisen vahvistaminen

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Ammatillisen osaamisen vahvistaminen</p> <p>Ammatillinen osaamisen vahvistaminen Johtamisen tuki</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Tulos: henkilöstö on ammatillisesti osaa-vaan, työskentelymenetelmät ovat joustavia ja nykyaikaisia, lainsäädännön tuntemus on vahvaa, asiakkaan saama palvelu ja kohtelu ovat hyviä</p>	<p>koulutukset seminaarit työkokoukset asiantuntijaverkostot</p> <p>yhteistyö korkeakoulujen kanssa yhteistyö järjestöjen kanssa</p>
<p>Koulutukset:</p> <p>Lainsäädännön toimeenpanoon liittyvät koulutukset Substanssikohtaiset seminaarit ja työkokoukset</p> <p>Koulutukset suunnitellaan yhdessä kuntien asiantuntijoiden ja oppilaitosten kanssa.</p>	

Vaikuttaminen sosiaalialalla

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Sosiaalialan kehittämiseen vaikuttaminen asiantuntijaroolissa</p> <p>Työryhmät, neuvottelukunnat, komiteat, johtoryhmät, kannanotot ja lausunnot, selvitykset</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Tulos: alan osaamisen, tiedon ja asiantuntijuuden välittäminen lainsäädännön, ohjelmien, valtakunnallisten ohjeistusten ja laatusuosituksen valmistelussa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ohjaus- ja työryhmiin osallistuminen ▪ kannanotot, lausunnot, selvitykset <p>mm. Asiantuntijakomentointi Lausunnot Neuvottelukunnat Työryhmät Verkostot</p>
<p>Vaikuttamisfoorumit:</p> <p>Sosiaalihuollon tietosuojan ohjausryhmä SOHVI (PH) Seurakuntaopiston työelämän neuvottelukunta (PH) Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissuunnitelma – KASTE: Etelä-Suomen aluejohtoryhmä (jäsenyys (MS)) Kaste: Valtakunnallinen vammaispalvelujen kehittämissuunnitelma, yhteistyöryhmän jäsenyys (MS) Mieli 2009-ohjelman toimeenpanon ohjausryhmän varajäsenyys (MS) Sosiaalialan ammattilaisten foorumi: varajäsenyys (MS) Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opetussuunnitelmatyöryhmä ja ohjausryhmä (MS, PH) Laurea-ammattikorkeakoulun alueneuvottelukunnan jäsenyys (MS) Lapsiasiainvaltuutetun neuvottelukunta (MS)</p>	

Muu ammatillinen yhteistyö ja verkostot

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Muu ammatillinen yhteistyö (10 %)</p> <p>Osaamiskeskuksen henkilöstön osaamisen vahvistaminen mm. osaamiskeskusverkostot, ammattilaisten verkostot, konferenssit, seminaarit, oma tutkimustyö</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Tulos: Sosiaalitaidon henkilöstö on osavaa, omaa hyvät perustiedot sosiaali- ja terveysalan keskeisistä kysymyksistä sekä meneillään olevista kehittämistrendeistä ja ilmiöistä niin yksittäisten sisältöjen kuin yhteiskunnallisten kysymysten osalta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oman asiantuntijuuden vahvistamisen kannalta relevantteihin työryhmiin osallistuminen: <ul style="list-style-type: none"> Osaamiskeskusverkostot (substanssit) valtakunnalliset / laajat muut verkostot ▪ seminaarit ▪ konferenssit ▪ koulutus: oman kehittymisen kannalta tarkoituksemukainen henkilöstökoulutus <p>mm.</p> <p>Koulutukset, foorumit, seminaarit jne.</p> <p>a) Sosiaalitaidon järjestämät</p> <p>b) muiden järjestämät</p> <p>c) henkilöstökoulutus</p> <p>Muu yhteistyö</p>
<p>Erilaiset verkostot ja muut toiminta:</p> <p>Osaamiskeskusten asiantuntijaverkostot (varhaiskasvatus, lastensuojelu, päihdepalvelut, vanhuspalvelut, vammaispalvelut, aikuissosiaalityö)</p> <p>Ajankohtaiset konferenssit ja seminaarit (mm. TerveSos, Kuntamarkkinat, Sosiaalipolitiikan päivät, Sosiaalityön tutkimuksen päivät, Valtakunnalliset sosiaaliasiamiespäivät, Hyvinvointikunta-foorumi, ESN conference)</p> <p>Oman työyhteisön koulutus- ja kehittämispäivät, suunnittelupäivät, kehityskeskustelut ja työhohjaus</p> <p>Kansainvälinen yhteistyö: opintomatka vuosittain</p>	

5 Talous ja henkilöstö

Sosiaalialan osaamiskeskustoimintaan on valtakunnallisesti kohdennettu 3,5 m€ valtionavustusta. Valtionavustus on kohdennettu osaamiskeskusten pysyvän henkilöstön palkkaukseen ja toimintakuluihin.

Sosiaalitaidon rahoitusrakenne on seuraava:

- valtionavustus vuodelle 2013 on noin 200.000 €
 - perustoimintojen ylläpito, tilat ja laitteet, pysyvä sidosryhmäyhteistyö
 - toimitusjohtaja, kehittämispäällikkö, talous- ja toimistos sihteeri
- osakassopimuksen perusteella maksettava kuntien toiminta-avustus on 78.000 €
 - suunnittelija (tiedonhallinnan kehittäminen)

Vuosittainen perusrahoitus on noin 278.000 €.

- hankerahoitus
 - kehittämistoimintaan myönnetyt hankerahoitukset (mm. Kaste-ohjelma, Maakunnan kehittämisrahasto, ESR tms.)
 - projektihenkilöstöä 2-5
- asiantuntijapalvelut
 - sosiaaliasiamiestoiminta
 - ikäihmisten palvelujen seudullinen kehittäminen (suunnittelija)
 - selvitykset, kartoitukset, arvioinnit

Sosiaalitaidon henkilöstön osaamiseen sekä työssä jaksamiseen kiinnitetään huomiota. Henkilöstön osalta osaamisen vahvistamisen tarpeet ja toimenpiteet työstetään yhteisissä kehittämispäivissä, suunnittelupäivissä ja kehityskeskusteluissa. Työntekijät saavat myös tarvittaessa työnohjausta ja koulutusta kehittämistyön tueksi.

6 Viestintä

Viestinnällä tiedotetaan Sosiaalitaidon toiminnan tuloksista, levitetään tietoa sosiaalialan osaamisen ja kehittämisen tarpeista ja mahdollisuuksista.

Tiedottamisen tärkeimmät kohderyhmät ovat kuntien sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, sosiaali- ja terveysjohto, kuntapäätäjät ja vaikuttajat alueella ja valtakunnallisesti. Tämän lisäksi tiedottamisella vaikutetaan mm. valtakunnan ja alueen päättäjiin tuomalla esille ajankohtaista tietoa sosiaalialan henkilöstön ja alueen väestön hyvinvoinnin tilasta.

Viestinnällä vahvistetaan kuvaa sosiaalialasta aktiivisena, kehittyvänä ja alueellisena vaikuttajana. Siten Sosiaalitaito osaltaan toimii myös aktiivisena alan myönteisen imagon rakentajana.

Viestinnän keinoja ovat:

- seminaarit ja tilaisuudet
- selvitykset ja kartoitukset
- hankeraportit ja työpaperit
- artikkelit, lausunnot, julkilausumat
- tiedotteita paikallislehtiin
- www-sivut.

Sosiaalitaidon www-sivut (www.sosiaalitaito.fi) pidetään ajan tasalla. WWW-sivusto toimii viestinvälittäjänä, joka kertoo mm. osaamiskeskuksen järjestämistä tilaisuuksista, seminaareista ym. toiminnasta ja julkaisuista. Artikkeleiden julkaisemisessa tehdään tarvittaessa yhteistyötä muiden sosiaalialan osaamiskeskusten ja yhteistyökumppaneiden kanssa (esim. yliopistot, tieteelliset tutkimusseurat, ammattikorkeakoulut, järjestöt), joilla on jo vakiintunutta julkaisutoimintaa.

7 Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Sosiaalitaidon arviointi kohdentuu toiminnan toteutumisen arviointiin ja kehittämis-toiminnan vaikuttavuuden arviointiin. Arvioinnin taustalla ovat Sosiaalitaidon hallituksen määrittelemät tavoitteet.

Sosiaalitaidon arviointi sisältää mm. hankekohtaisen arvioinnin (hankkeiden oma arviointi), yhteistyön rakenteiden ja toteutumisen arvioinnin mm. yhteistyöfooromit, erilaisten koulutusten, työkokousten, seminaarien arvioinnin. Samassa yhteydessä arvioidaan esim. kunnissa/seuduilla käynnistyneitä uusia työ- tai toimintatapoja, palvelujen uudelleen järjestämisen muotoja, seudullisen erityisosaamisen vahvistamista. Toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä käytetään tarvittaessa ulko-puolista asiantuntemusta.

Toiminnan kehittämisen kannalta tärkeää on henkilöstön ammattitaidon ja asiantun-temuksen ylläpitäminen ja edistäminen. Henkilöstön asiantuntemuksen kehittyminen turvataan osallistumalla aktiivisesti lyhyt- ja pitkäkestoisiiin koulutuksiin, joiden sisäl-löt sovitaan kehityskeskusteluissa.

Arviointi tapahtuu vuosittain toimintakertomustyöskentelyn yhteydessä erillisenä ar-viointikeskusteluna.

Liite 1

Sosiaalitaidon hallitus 2013 – 2014 (valitaan 24.5.2012)**Varsinaiset jäsenet****Varajäsenet**